SPRAWIEDLIWOŚĆ

(Die Gerechtigkeit).

Organ żydowski dla spraw społecznych, przemysłowych, rolniczych i handlowych.

wychodzi dwa razy w miesiącu. 🖎

Przyjmujemy ogłoszenia według naszej bardzo przystępnej taryfy.

Wydawca i Redaktor:

Ch. N. Reichenberg.

Redakcya i Administracya:

Kraków, ul. Starowisina Nr. 45.

Prenumerata wynosi:

rocznie 6 Kor. – półrocznie 3 Kor.

Leon XIII.

Kościół katolicki opłakuje zgon jednego z największych Papieży. Historya wystawi Papieżowi Leonowi XIII. świadectwo, że on dążył przedewszystkiem do uspokojenia i uszczęśliwienia ludzkości. Te jego szlachetne dążenia, które były skierowane do osiągnięcia tolerancyi wpośród jego wiernych, uwiecznił on w mowach i własnych poezyach.

Rozumie się sam przez się, że takiemu świecącemu duchowi szlachetnego sposobu myślenia nie mogły odpowiadać nowoczesne prądy antysemityczne. Papież Leon XIII. dał także przy sposobności

dowód jego zapatrywania, potępiając prześladowanie ludności wyznania mojżeszowego. Na wiosnę roku 1892 bawił właśnie pragski arcybiskup na audyjencyi u Ojca św. i przy tej okazyi zwrócił tenże uwagę Papieża na wzmagający się prąd antysemicki w łonie wiernych kościoła katolickiego i przedstawił zarazem konieczność wydania Encyklik i przeciw temu nieludzkiemu, z zasadami wiary katolickiej nie zgadzającemu się prądowi.

dami wiary katolickiej nie zgadzającemu się prądowi.
Na to odrzekł Ojciec św., że potępia jak najmocniej nienawiść katolików przeciw innowiercom; ale kroków bezpośrednio przeciw tej hanbie 19 stulecia pontyfikat przedsiębrać nie powinien, bo to byłoby jeszcze zaszczytem dla tych, którzy się właśnie zajmują ohydną agitacyą rozniecenia tak dla wiernych katolików nie godnego zachowania się wobec ludzi innego wyznania.

W końcu zauważył Ojciec św., że ma być zadaniem Biskupów przeciwdziałać tej niebezpiecznej chorobie a w szczególności, żeby nie dopuścić, aby ona wniknięła aż do seminaryów duchownych i wywołała tamże roznamiętnienie wśród nowicyuszów, którzy mają w przyszłości szerzyć naukę Bożą, t. j. miłość bliźniego.

Wieść o tem zajściu pomiędzy Ojcem św. a Arcybiskupem pragskim wywołała w owym czasie ogólne zadośćuczynienie u ludzi dobrze myślących na całej kuli ziemskiej; ta okoliczność przyczyniła się jeszcze do powiększenia sympatyi dla staruszka ś. p. Ojca św. Leona XIII.

Wszyscy ludzie wolni od przesądów biorą szczery i głęboki udział w żałobie kościoła katolickiego z powodu zgonu jego Ojca św. i ogólnie miłowanego.

Otóż przyczyny dobrobytu.

Jak we Francyi odnośne ciała prawodawcze się zajmują kwestyami podniesienia zarobkowości i moralności najniższych warstw społeczeństwa, niech posłuży za dowód ustawa, którą Rada państwa francuska (Chambre des deputés) przyjęła na posiedzeniu z dnia 16 czerwca b. r. bez dyskusyi i jednogłośnie. Ustawa ta brzmi jak następuje:

Zawodowa nauka ręcznego wyrobu koronek ma być zaprowadzona we wszystkich szkołach elementarnych tych części państwa, w których niema dostatecznych pól zarobkowości dla biednej, wydziedziczonej ludności etc. etc.

Otóż widzimy praktyczność i gruntowność działalności ustawodawstwa francuskiego; ta nie bawi się ustawicznie we wielką politykę, ale zajmuje się drobnostkami gospodarczemi dla dobra ludu i w konsekwencyi dla dobra całego społeczeństwa i państwa.

Powodem przeprowadzenia wspomnianej ustawy w parlamencie francuskim jest okoliczność, iż zauważano, iż zarobkowość za pomocą ręcznej pracy domowej maleje we Francyi z powodu nowoczesnej konkurencyi maszynowej i że bezrobocie i w następstwie rozwiązłość płci niewieściej tych w bezrobociu pozostających warstw ludności coraz się więcej a więcej wzmaga.

W motywach uzasadniających powyższą ustawę wyczytaliśmy, że w roku 1850 zajmowało się we Francyi razem 320 600 niewiast ręcznym wyrobem koronek. 90 000 niewiast trudniło się w podanym okresie czasu w samym departamencie l'Auvergne ręcznym wyrobem koronek wszelkich gatunków. Obecnie zajmuje się razem w całej Francyi 196 000 niewiast tym przemysłem domowym.

Ustawa o udzielanie w szkołach elementarnych nauki ręcznego wyrobu koronek nie ma tylko na celu wyuczenia pracownic tej roboty domowej, ale ta została w tym jeszcze celu przedłożona Izbie deputowanych we Francyi, aby sprawę wyrobu koronek

na tem tak ważnem i publicznem miejscu poruszyć i rozgłosić celem zachęcenia publiczności we Francyi aby ta tak z pobudek patryotyczno-gospodarczych jak i z pobudek dobroczynnych, wspierała ręczne wyroby koronkowe i przyczyniła się do zgładzenia konkurencyi maszyn w tej gałęzi przemysłu domowego, która pozbawia biednych możności zarobkowania i uczciwego utrzymania się.

To się dzieje we Francyi a z powodu podobnej działalności wszystkich ciał prawodawczych. Rad municypalnych i Izb handlowych i przemysłowych istnieje w tym kraju powszechny dobrobyt i rzadko jest tamże do zaznaczenia zdarzenia, żeby panowało w jakim departamencie, w jakiejś okolicy, lub w pojedynczem mieście bezrobocie i wszelki brak zarobku. Ci co się znajdują na czele narodu, departamentu lub municypalności, dbają o to, aby tym ewentualnościom ile możności zapobiedz.

A co się dzieje u nas w Austryi a szczególnie w Galicyi w tym względzie? Nic, zgoła nic. Tu w tym nędznym, nieszczęśliwym kraju poluje się na mandaty dla własnych potrzeb, dla robienia karyery, dla ukontentowania ambicyi i samolubności, a lud, ten osierocony lud, marnieje i ginie z głodu.

Zamiast wspierania i podnoszenia przemysłu domowego celem dostarczania pracy i zarobku, patrzą nasi menerzy bez tkliwości i z zupełnym spokojem na hańbę galicyjską, t. j. na masowy wywóz żywego towaru do Turcyi, Egiptu, Argentyny i Brazylii, który to towar haniebny, rekrutuje się z tych okolic i miasteczek, gdzie najwię ksza część ludności jest bez zajęcia i zarobku. Konsekwencyą tegoż jest dostarczanie się do otchłani nędzy i rozpusty.

Historya tragi-komiczna.

Przed kilkoma tygodniami zasłabła w Tarnowie większa liczba żydowskich uczniów szkół ludowych wskutek pożywania niedojrzałych owoców i cukierków wyrobionych z surowca zdrowiu szkodzącemu.

To masowe zasłabnięcie dzieci żydowskich wywołało w Tarnowie, w którem to mieście izraelici znajdowali się jeszcze pod zgrozą zajść w Kiszeniewie, tak zwany obłęd prześladowczy i w ingnieniu oka powstała wieść, że jakieś indywidua wysłane z Rosyi, krążą po ulicach Tarnowa i rozdają dzieciom wyznania mojżeszowowego zatrute cukierki i to masowe zasłabnięcie dzieci jest następstwem otrucia, którego ci rosyjscy emisaryusze się dopuszczają.

Ten popłoch tarnowski dostał się bardzo prędko i łatwo do tutejszej dzielnicy żydowskiej, przyjechał bowiem jakis izraelita z Tarnowa do Krakowa, który się udał na nabożeństwo wieczorne do jednej z większych modlitewni na Kaźmierzu, gdzie doniósł po ukończeniu modlitwy z patosem i bojażliwością o zamachach otrucia, wykonanych na dzieciach żydowskich w Tarnowie przez rosyjskich wysłańców. Ten sam izraelita przedstawił pewnie z fantazyi wygląd tych emisaryuszów rosyjskich, trucicieli dzieci, że są jeszcze młodzi ludzie, barwy brunatnej, ze spuszczonemi włosami, czarnemi jak smoła, że mają

żywe, bardzo żywe usposobienie i chociaż że mordują dzieci w brew tego są bardzo inteligentni.

(No i kat musi być człowiekiem inteligentnym). Naturalnie, że się znajdowali na miejscu w tej modlitewni natychmiast ludzie rozumniejsi, (talmudyści) którzy zbyli prawdziwość opowiadań izraelity tarnowskiego i starali się zgnieść w zarodku te niebezpieczne podania fantastyczne, ale niestety, gdyż ciemnota i senzacyjność plotkarzy były silniejsze i w przeciągu kilku godzin cała dzielnica żydowska była alarmowana i ostrzegana, ażeby nie wypuszczać dzieci z mieszkań, bo te zostaną otrute.

Nazajutrz była cała ludność zydowska na ulicach Kazimierskich zamiepokojona i stroskana o losy swej dziatwy. (Taka niedorzeczność w XX. stuleciu).

Na ulicach i placach można było zauważyć grupy składające się z 50 do 100 osób obojga płci, gdzie debatowano namiętnie i swarzono się nad liczbą dzieci, które zostały już otrute. Jedni widzieli podobno, że buda ratunkowa zabrała z jednego domu na placu Bawoł kilkadziesiąt dzieci do szpitala, z tych umarła już wielka liczba. Drudzy widzieli litrowe flaszki z trucizną, jeden opowiadał z taką fantazyą, że widział na własne oczy jak w beczce, jakie używa zakład Tallarda sprowadzali Rosyanie truciznę do Krakowa. Krótko mówiąc, że afera trucizniana zamieszała kobiety w jatkach, gęsiarniach, kramach owoców i jarzyn itd.

Nieszczęsnym trafem okoliczności, jak to zamieszanie już osiągło najwyższy stopień rozdrażnienia łudności, na ulicy św. Józefa w dzielnicy żydowskiej, ukazało się trzech uczniów tutejszej szkoły sztuk pięknych w zamiarze oglądania Starej Bóźnicy jako starożytny i archeologiczny budynek, zabytek starego grodu wawelskiego i zrobienia z tego oglądania użytek artystyczny. Sprawa była gotowa, bo ci artyści mieli rysopis trucicieli rosyjskich, t. j. barwy brunatnej, spuszczone włosy, odziani jeszcze w lecie w płaszczach z pelerynami i pewność była na dłoni, że się właśnie ukazali truciciele i mają zamiar rozpocząć to szlachetne dzieło usunięcia kilkaset dzieci żydowskich z tego świata, pełnego niesprawiądliwości i nędzy.

W mgnieniu oka okrążono tych biedaków, (pewnie w tym dniu nie mieli jeszcze nic w ustach, co się takim artystom niestety często zdarza podczas studyów) z żądaniem natychmiastowego wydania zatrutych cukierków (z początku napadnięci mysleli pewnie, ze waryaci umkneli z domu obłąkanych i rzucą się prost na nich). Albowiem ci nie rozporządzali tem lekiem i tego także wydać nie mogli, zostali ci godni uczniowie tutejszej szkoły sztuk pięknych mocno poturbowani, dopiero policya, która się zjawiła, położyła kres tej historyi tragi-komicznej. Całą tą sprawę nie można wziąść na seryo, bo zajście to było konsekwencyą niezuchwalstwa i wyzwania ze strony żydów, ale li tylko tragi-komi-cznego plotkarstwa. W napadzie na p. artystów wzięli udział sami ciemni, nieoświeceni ludzie, spowodowani do tego wspomnianą fantastyczną bajką o zatrutych cukierkach. Panów artystów, którzy byli trafem rzeczy nieszczęsnemi bohaterami tego tragikomicznego zdarzenia przepraszamy niniejszem wimieniu całej gminy izraelickiej w Krakowie i spodziewamy się, że to zadośćuczynienie nasze przyczyni się do uspokojenia tych ofiar, które każdy lepszy izraelita w gminie z całego serca pozałował, gdyz się dowiedział o przykrości, jaką im wyrządzono w dzielnicy izraelickiej. Wreszcie znajdują się ci, co działali także nie z złej woli, ale pod naciskiem prostej fantastycznej bajki, pod kluczem i oczekują jako biedni nieumiejętni ludzie wymiaru sprawiedliwości.

Daj Bože, ażeby się w Krakowie takie historye tragiczno-komiczne więcej się nie zdarzały.

Dla przemysłu.

W sprawie popierania przemysłu krajowego środkami, leżącemi w zakresie kompetencyi ustawodawczej Sejmu, uczyniono znowu poważny krok naprzód. Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 25 czerwca b. r. Nr. 52 — zamieszcza ustawę z dnia 17 kwietnia b. r. o uwolnieniu zakładów przemysłowych, stowarzyszeń zarobkowych i towarzystw akcyjnych od wszelkich autonomicznych dodatków do podatków. Ustawa ta, przez ostatni Sejm uchwalona nie jest nową. Jest ona rozwinięciem i ulepszeniem obowiązującej już w naszym kraju od lat 15 ustawy. Ustawa ta brzmi jak następuje:

Uwolnione zostają przedewszystkiem wszelkie zakłady, mające na celu wyrób takich przedmiotów, które w dniu wejścia w życie ustawy jeszcze w naszym kraju wcale wyrabiane nie były – a zatem zupełnie nowe przemysły (§ 1 ustęp A). To jest pierwsza kategorya uwolnień. Tu nie decyduje ani rozciągłość przedsiębiorstwa, ani ilość robotnikow, ani techniczna doskonałość urządzenia, jeżeli tylko przemysł jest w naszym kraju nowy (chociaż w sąsiednich może już być bardzo dawny), ma prawo do uwolnienia Nie chciano jednak poprzestać na samem popieraniu nowych gałęzi przemysłu, ale postanowiono popierać także rozwój techniczny i ekonomiczny takich przemysłów, które już w kraju istnieją, ale są słabo rozwinięte. Będą zatem uwolnione (§ 1 ustęp B) nowe zakłady dla gałęzi przemysłu, w kraju już istniejących, "jeżeli będą założone według wymagań najnowszego stanu techniki, obliczone na większy przerób surowego materyału lub półfabrykatu i zatrudniać będą większą liczbę robotników". Odnosi się to jednak nie do wszystkich rodzajów przemysłu, tylko do tych, które w tym paragrafie wyraźnie są wymienione. Nie będziemy ich tu powtarzali, powiemy tylko, ze jest ich w nowej ustawie więcej, niz było w dawnej, pomimo iz niektore odpadły, tudzież, że rozszerzono znacznie zakres przedsiębiorstw przemysłu rolniczego, w dawnej ustawie może niedostatecznie uwzględnionego.

Gdy cały § 1 odnosi się do nowo powstających zakładów przemysłowych — to § 2 przyznaje ulgi zakładom już istniejącym z kategoryj, w § 1 ustępie B. wymienionych, — jeżeli zaprowadzą u siebie "wydoskonalone urządzenia techniczne według wymagań najnowszego stanu techniki i rozszerzą przedsiębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać większą ilość surowego materyału lub półfabrykatu i zatrudniać większą ilość robotników". Jest to zatem premia za udoskonalenie techniczne i za rozszerzenie już istniejących zakładów. Jako taka premia zaś odnosi się to uwolnienie już nie jak w § 1 do całej kwoty dodatków do podatków, ale do tej nad wyżki, jaka przypadnie do zapła-

ty wskutek powiększenia przedsiębiorstwa.

Zupełnie nowy jest § 3 ustawy. Uwalnia on od dodatków do podatków przedsiębiorstwa dla wytwarzania siły motorycznej i

wynajmywania jej przedsiębiorstwom przemysłowym, rękodzielniczym, rolniczym oraz gminom. Jeżeli zaś wytwarzanie siły motorycznej jest połączone z oświetleniem, uwolnienie odnosi się jedynie do udziału przedsiębiorstwa w wytwarzaniu i wynajmywaniu siły motorycznej. Wobec wielkiego znaczenia, jakiego nabierają dla przemysłu zakłady wytwarzania i przenoszenia siły elektrycznej — dodanie tego paragrafu było konieczne.

Następne postanowienia mają na celu zachętę do asocyacyi ekonomicznej. Więc § 4 uwalnia od dodatków oparte na ustawie z 9 kwietnia 1873 r. spółki a) surowcowe, b) magazynowe, c) produkcyjne, przeznaczone dla rzemieślników i przemysłowców. Surowcowe zatem, jeżeli nabywają surowe materyały lub półfabrykaty wyłącznie na użytek członków spółki, którzy ich do swoich wyrobów potrzebują — magazynowe, założone celem sprzedaży we wspólnym lokalu wyrobów przemysłowych wyłącznie przez członków spółki wyrabianych — produkcyjne wreszcie, których członkowie pracują we wspólnym warsztacie, używają wspólnie maszyn, tudzież takie, które członkom spółki rozdają roboty do domu. Dla naszych rzemieślników otwiera się tu pole działania, z którego, niestety, w zbyt małym stopniu dotąd korzystali.

Dalej (§ 5) uwolnione zostają od dodatków przedsiębiorstwa przemysłowe, zakładane i prowadzone przez Towarzystwa akcyjne w Galicyi — jeżeli mają urzędową siedzibę w kraju, wpłacony kapitał akcyjny wynosić będzie najmniej 500.000 K. — jeżeli zatrudniać będą przynajmniej 60 robotników, a zakład urządzą odpewiednio do wymagań najnowszego stanu techniki. Wszakże przy akcyjnych rafineryach spirytusu, browarach, młynach parowych, tartakach parowych lub destylarniach nafty kapitał akcyjny nie może być niższy od miliona koron. Gorzelnie akcyjne zas zupełnie są wyłączone od tego uwolnienia. — To ostatnie postanowienie jest ustępstwem dla stanowiska agrarnego, chroniącego przedewszystkiem małe i średnie gorzelnie od konkurencyi wielkich spółek akcyjnych.

Nowy jest § 6, zawierający postanowienia na wypadek, jeżeli istniejące już przedsiębiorstwo przemysłowe zamieni się na akcyjne, lub jeżeli takie Towarzystwo akcyjne obejmie istniejący zakład przemysłowy. Nie byłoby slusznem, gdyby cała zmiana formy przedsiębiorstwa jednostkowego na akcyjne powodowała uwolnienie od dodatków. Dlatego postanowiono, że w tych wypadkach uwolnienie nastąpi tylko wtedy, jeżeli przy tem zdolność produkcyjna zakładu zostanie przynajmniej podwojona — a w żadnym razie kapitał akcyjny nie może być niższy od

wymienionego w § 5.

Następne paragrafy ustawy są już czysto formalistycznej natury, więc ich tutaj nie powtarzamy. Dodamy jeszcze, że Wydział krajowy pragnąc wiadomość o tej ustawie jak najbardziej rozpowszechnić, polecił wydrukować ją w kilku tysiącach egzemplarzy i rozszerzy ją i poza krajem przez dzienniki, Izby handlowe krajowe i obce, stowarzyszenia techniczne, wszelkie władze publiczne itp.

» Nowa Reforma«.

Lokalne.

Synod rabinacki. Rabin w Kairze w Egipcie zwoływał do Krakowa Synod rabinacki, który się ma odbyć z początkiem przyszłego miesiąca. Na ten Synod mają się zjeżdżać rabini z całego świata, (Czy dużo rabinów przybędzie nie wiadomo, ale mnóstwo zaproszono) i na tymże będzie się obradować nad środkami podniesienia ducha rytualności wyznania mojżeszowego.

Zwoływacz, rabin z Kairu, który bawi już w Krakowie od końca zeszłego tygodnia, jest tutaj jako wielki talmudysta i poważna osobistość, przyjęty sympatyą i gościnnością ze strony swoich współwyznawców. Tenze składał wizytę u wiceprezesa Reprezentacyi Zboru izraelickiego, radcy cesarskiego pana Hirscha Landaua, który go bardzo serdecznie przyjął, oswiadczając, że go cieszy, że ten Synod odbywa się w Krakowie i chociaż, że gmina tutejsza nie może brac oficyalnego udziału w tymze, ale w każdym razie będą tutaj wszyscy rabini, którzy wezmą udział w Synodzie religijnym ze wspaniałomyślnością, serdeczną gościnnością przyjęci. Pan wiceprezes odpowiedział gościowi kairowskiemu jeszcze w tym samym dniu na wizytę, swoją wizytą. Rabin z Kairu robi wrazenie nietylko wielkiego talmudysty, ale i także człowieka światowego, który włada kilkoma językami. Ten się urodził w Jerozolimie u rodziców pochodzących z Galicyi.

"Die Gerechtigkeit". Ponieważ będziemy nadal poruszać sprawy podniesieniu przemysłu domowego u żydów galicyjskich artykułami niemieckimi, a zatem pismo nasze rozchodzić się będzie do filantropów żydowskich w Niemczech w tym celu, z tego powodu umieszczamy jak przedtem na czele naszego pisma także tytuł "Die Gerechtigkeit".

Rada wyznaniowa w Krakowie. Wiceprezes, radca cesarski p. Hirsch Landau, zwołał posiedzenie Rady wyznaniowej na niedzielę dnia 26 b. m. ale z powodu braku kompletu posiedzenie to nie odbyło się.

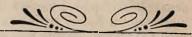
Najwiekszy Wyrób nagrobków. Zwracamy niniejszem uwagę Szanownych czytelników na anons w naszem piśmie pod powyższym tytułem z nadmienieniem, że pracownia p. p. Hochstimów, która jest umieszczona dla żydowskiego cmentarza, na ulicy Miodowej L. 45 (prawie przy cmentarzu) wykonuje wszystkie zamówienia w najkrótszym czasie i bardzo przystępnemi cenami. Jak robota tej firmy wykonaną zostaje, jest zbytecznem podnosić, gdyż to jest rzeczą znaną nietylko w Krakowie, ale i w całej Galicyi.

Nekrologia. Dnia 28 b. m. odprowadzono zwłoki zmarłego w 20 roku życia ucznia 8 klasy gimnazyalnej, p. Mayera Krengla, syna p. Eisika Krengla do wiecznego spoczynku. Zmarły, który rozpoczął swe studya dopiero przed czterema laty, był nadzwyczaj zdolnym i okiecującym studentem. Nad grobem przemawiali księgarz p. J. S. Herzog w rzewnych, do łez poruszających słowach, następnie p. B. Dunkelblum, maturzysta. Cześć jego pamięci.

Opera p. Hellera sprowadziła znowu do naszego ospałego miasta trochę muzyki. Od czasu jak opera p. Hellera daje tutaj przedstawienia słychać po mieszkaniach i ulicach spiewania i gwizdania różnych aryj operowych, a w szczególności tych z oper "Cavaleria rusticana" i "Pajacy".

Na szczególną uwagę zasługuje chór operowy p. Hellera, składa się z samych włoskich śpiewaczek i śpiewaków, którzy bardzo dźwięcznie i harmonij-

nie śpiewają.

Największy wybór gotowych

nagrobków

z marmuru, granitu, labradoru, syenitu i t. d.

znajduje się w Krakowie, przy ulicy Szpitalnej Nr. 36, naprzeciw teatru. CENY NADZWYCZAJ NISKIE.

Filia: ulica Miodowa l. 45.

HOCHSTIM i Sp.

Drohobyczer Zeitung

ist das einzige

jüdisch-deutsche Btatt in Galizien,

in jüdischen Lettern,

das die Politik bespricht, jüdische und allgemeine Tagesneuigkeiten sehrreichlich bringt.

Abonamentspreis 8 Kronen jährlich.

Adresse » Drohobyczer Zeitung « Drohobycz,

THE THE STATE WAS TO SEE THE WAS TAKEN THE W

Na wystawach lekarskich w Wiedniu złote medale i dyplomy.

Kto potrzebuje bandaża rupturowego

na hernię pachwinową, pępkową lub pasa do podtrzymywania brzucha itd. lub też z dotychczasowego nie jest zadowolony, raczy się z całem zaufaniem udać osobiście, lub listownie do wynalazcy najlepszych konstrukcyi bandży, które są polecone przez Wnych Panów Lekarzy, jako najlepsze ze wszystkich, nietylko krajowych, ale i zagranicznych.

Ludwik Knapiński Kraków Sławkowska 4.

Stanisław Leśniakowski Elektrotechnik

Kraków, Grodzka 48 (obok kościoła św. Piotra).

z kilkuletnią praktyką u firm światowych

poleca swą pracownię zaopatrzoną w najnowszego systemu maszyny. Urządza dzwonki elektryczne, telefony, gromochrony, tak dla użytku domowego, jak i dla większych przedsiębiorstw i fabryk. Podejmuje się wszelkich robót mechaniczno-precezyjnych, sporządza modele do wynalazków według rysunków jak najdokładniej. Jak również naprawy maszyn do szycia, pisania, przyrządów mierniczych, lekarskich i t. p. wchodzacych w zakres mechaniki i elektrotechniki. Polecając się łaskawym względom P. T. Publiczności, kreśli się

z poważaniem Stanisław Leśniakowski.

Zakład wodoleczniczy

Kraków, ulica św. Agnieszki 5.
pod kierownictwem

specyalisty do chorób nerwowych

Dra KUPCZYKA

otwarty przez cały rok. Zabiegi wodolecznicze, masaż, elektryzowanie. Zgłoszenia przyjmuje Dr. Kupczyk, Szewska 1, od 2-4.

FABRYKA SIATEK

konstrukcyi i artystycz. ślusarstwa

J. GURECKI

w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca 26.

wykonuje wszelkie roboty w zakres powyższych fabrykantów wchodzące. Cenniki La ządanie. Ceny przystępne. Termin ściśle dotrzymany. Telefon Nr. 277.

S. KATZNER

w Krakowle przy ulicy Sławkowskiej Nr. 2 Zakład spedycyjny i przewozu mebli

wozami patentowanymi w miejscu, koleją i drogą kołową z gwarancyą za uszkodzenie.

Spedycye wszelkiego rodzaju.

Załatwia wszelkie formalności ołowe w kraju i za granicą. Biuro informacyjne dla spraw kolejowych. Rewizya frachtów.

Dostarcza biletów okrężnych kombinowanych i sezonowych do jazdy kolejowej.

KANTOR WYMIANY

A WANTER THE WANTER TH

filii c. k. uprzyw. gal. akc.

BANKU HIPOTECZNEGO

w KRAKOWIE

kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszemi warunkami wszelkie papiery wartościowe, banknoty zagraniczne i monety, wydaje przekazy na wszelkie większe miasta zagraniczne. — Wypłata wszelkich kuponów i wylosowanych efektów bez potracenia prowizyi.

FILIA C. K. UPRZYW. GALIC. AKCYJ.

BANKU HIPOTECZNEGO W KRAKOWIE

wydaje **asygnaty kasowe**, oprocentowuje takowe po $4^{1/2}$ % za 90-dniowem wypowiedzeniem 4^{9} % za 60-dniowem wypowiedzeniem $3^{1/2}$ % za 30-dniowem wypowiedzeniem.

Filia c. k. uprzyw. galic. Banku hipotecznego przyjmuje wkładki do oprocentowania w rachunku bieżącym, wydaje w tym celu książeczki czekowe, przyjmuje depozyta wartościowe do przechowania, udziela zaliczki na papiery wartościowe i uskutecznia zlecenia na zakupno lub sprzedaż efektów na wszystkich giełdach krajowych i zagranicznych.

Skład wszelkich materyałów budowlanych

i Fabryka wyrobów betonowych

Emila Silberbacha

w Krakowie przy ulicy św. Tomasza Nr. 10.

poleca Cement, Gips, Wapno hydrauliczue, Papę dachową, ogniotrwałą, izolacyjną, Smołę, Karbolineum, Masę asfaltową de osuszenia wilgotnych scian, Asfalt, Szyfer sląski, fraucuski i angielski, Ceglę, dachówkę, Płyty i Glinkę szamotową, Posadzki szteingutowe, cementowe, oraz wszelkie materyały w zakres budownictwa wchodzące. Kono. Zakład pokrywania dachów łupkiem, papą i cementem drzewnym.

Przedsiębiorstwo robót asfaltowych i betonowych.

•••••••

Polecone przez Towarzystwo Lekarskie

WODY MINERALNE

zawierające części składowe, jak: Woda Bilińska, Giesshübler, Selterska, Vichy, Homburg, Maryenbadzka, tudzież specyalne lecznicze, jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, alkaliczną, magnową i ziemną.

wyrabia pod kontrolą Towarzystwa lekarskiego fabryka pod firmą

K Rząca i Chmurski. Kraków, ul. św. Gertrudy 4.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.

- H - H - H - H - H - H - H - H - H - H	72
K. h. h. h. h. h. h. h.	2,112,729 705,775 83,385 82,808 2,984,699
H	62
K. 9,908,210 972,060 498,716 110,685 9,638,078 2,517,656 1,262,544 511,435	913.480 207.655
CZAS 00 CZAS 00 CZAS 00 CZAS 00 CZAS 00	II. Zebrana premia III. Zebrana premia mniej kontrasekuraoya III. Przychód z lokacyi kapitadów IV. Inne przychody
R. h. h. h. h. h. h. h.	434,567 34 109,613 54 101,335 14 2,175,117 52 164,0% 96 2,984,699 50
R. H.	549,761
Rachunek zyskův widacyi wypłacone mni tw kontrasekuracyjnych tdu po potrąceniu prowizi ni tystw kontrasekuracyjny oncem roku 1902/3 sya m 31 marca 1908 ytości w instytucyach ki oszczędności według kursu z d. 31- ków z Towarz kontraseku no odpisaniu zużycia rezerwowego Rachunek zyskóv	Szkody i koszta likwidacyi wypłacone mniej zwrot od Towarz, kontrasek. Ogólne wydatki zarząd po potrąceniu prowizyi kontrasekuracyjnej odpisy i inne wydatki . Stan finduszów z końcem r. 1902/1908 . Czysta pozostsłość .
Rozchod. 1. Szkody i koszta lik zwrob od Towarzys Ogólne wydatki zarzą kontrasekuracyjnej Udpisy i inne wydatki narzą kontrasekuracyjnej Udpisy i inne wydatki zarzą kontrasekuracy i Rezerwa na szkody ni mniej kontrasekuracy V. Stan funduszów z konnej kontrasekuracy V. Czysta pozostałość. 1. Zapas kasowy z dnie III. Zapas kasowy z dnie Rozporządzalne należ dytowych i kaseon Realnoświ wartościowo mnyca 19 3 r V. Weksłe w portfelu zależekuracy W. Weksłe w portfelu Salda czynne rachni Króżni dłużnicy Wartość inwentarzy X. Sależyczka z funduszu Pożyczka z funduszu Pożyczka z funduszu z wartościowe Pożyczka z wartościowe Pożyczka z funduszu z wartościowe Pożyczka z funduszu z wartościowe Pożyczka z funduszu z wartościowe Pożyczka z wartościow	1. Szkody i mniej z mniej z Ogólne w zyi kom [III. Odpisy i i IIV. Stan fund Czysta po Czysta po

		_			
h.	865.28	33	: M. Dydyński.		
	2,078.606 96.510 70.025 164.065	2,409.208	Jydy		
K.	078.606 96.510 70.025 164.065	409	2		Yes .
	ଊୖ	्रा	WA		
h.			igh.		
			HUNKO M. Garapich uszycki.		
K.			H U M. G.		
F	100		KOMISY A RACHUNKOWA: M. Urbański. M. Garapich. N KI. hr. Dzieduszycki.		
==		-	r. D.		
			MISYAR M. Urbański. Ki. hr. 1		43
		1	IS.	Dział życiowy	3 23
	/		M O M	życ	169.593
	1			ział	10 16
			3MOS		
	ng /		W. Gniewosz.	Wy	122 18
	Fundusz rezerwowy		*	Dział ogniowy Dział gradowy	15.765 18
	90 08 /			at 3	151
1	rwo różn ciele tałos			Dzi	53
1	Fundusz rezerwowy Fundusz na różnicę Różni wierzyciele Czysta pozostałość		4	S.	2823
	usz usz wie			miow	
	undt undt óżni óżni systa		6 1 1 1	od to	998.814 70.679 63.607
	FERO			Dzia	3
	1. 日田市		yskı		
		00	Z		
			- 10		
	22 201 201 201 201 201	13	- dzi		
1	A STATE OF THE PARTY OF		Podział zysku.		
K. 1	A STATE OF THE PARTY OF		Podzi	11 11 11 11	
K. 1		2,409.208 75	Podzi		
h. K. 1	A STATE OF THE PARTY OF		Podzi		
	A STATE OF THE PARTY OF		Podzi		ów. acye
	A STATE OF THE PARTY OF		Podzi		uszów meracye
. h.	A STATE OF THE PARTY OF				unduszów enumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				y na funduszów na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				lendy rzenia funduszów isz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				ywidendy posarzenia funduszów indusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				Dywidendy Uposarzenia funduszów Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				Dywidendy 2 Uposarzenia funduszów 5 Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				Dywidendy. 2 Uposarzenia funduszów. 3 Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				1 Dywidendy 2 Uposarzenia funduszów 3 Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				1 Dywidendy 2 Uposarzenia funduszów 3 Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				Dywidendy Dposarzenia funduszów Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				1 Dywidendy 2 Uposarzenia funduszów
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069				1 Dywidendy 2 Uposarzenia funduszów . 3 Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069		nia 31 marca 1908 r. D Y R E K C Y A: lgnacy Glažewski Dr. Gustaw Romer. intralnego biura rachunkow:: Wiktor Gablenz.		Dywidendy Uposarzenia funduszów Fundusz na renumeracye
. h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069		nia 31 marca 1908 r. D Y R E K C Y A: lgnacy Glažewski Dr. Gustaw Romer. intralnego biura rachunkow:: Wiktor Gablenz.		1 Dywidendy. 2 Uposarzenia funduszów. 3 Fundusz na renumeracye
, h.	ytości w instytucyach kre- oszczędności według kursu z dnia 31-go 2,120,658 50,458 z lat dawnych 190,069		nia 31 marca 1908 r. D Y R E K C Y A: lgnacy Glažewski Dr. Gustaw Romer. intralnego biura rachunkow:: Wiktor Gablenz.		Dywidendy Dosarzenia funduszów Fundusz na renumeracye
, h.	2,120,658 50,458 55,954 190,069		Dr. Gustaw Romer.		1 Dywidendy. 2 Uposarzenia funduszów. 3 Fundusz na renumeracye

270.619 96 164.065 26 308.166

Browar Parowy

POCZTA, TELEGRAF i STACYA KOLEJOWA

poleca Szan. P. T. Publiczności:

Piwo Bawarskie napełniane do flaszek i pastery-zowane w browarze.

Piwo Bawarskie jest 14-stopniowe w gatunku tak silnem jak importowane piwo z Monachjum i Kulinbach. Piwo Bawarskie wyrabiane wyłącznie ze słodu szonego, bez domieszki słodu prażonego, wskutek czego jest o wiele łagodniejszego smaku, jak piwo z browarów bawarskich i niemieckich, przypominające smak karmelu.

Piwo Bawarskie poleca się bezkrwistym osobom, szczególnie Paniom i rekonwalescentom.

Zamówienia na Piwo Bawarskie uskuteocznia wyłącznie Browar w Trzcinicy, a nie jak wiele innych browarów zagran. przez pośredników i prepinatorów do flaszek napełniane.

Równocześnie poleca BROWAR doborowej jakości Marcowe, Eksportowe

Cenniki rozsyła Browar darmo i opłatnie.

Browar parowy w Trzcinicy otrzymał medale i krzyże (złote) i dyplomy na następujących wystawach: w Paryżu, Wiedniu, Berlinie, Neapolu, Londynie, Brukseli, Bordeax, Rzymie i Strassburgu, Krakowie, Hamburgu, Pradze i Riod.

Zakupiwszy w fabrykach za bezcen wielki zapas towarów, bielizny męskiej, damskiej i dziecinnej, towarów galanteryjnych, krawatek kaloszy itp., wielki wybór zabawek dziecinnych. Spodziewam się, że Szan. Publiczność będzie korzystała z mojego taniego zakupna. Chcący się przekonać o prawdziwości moich ogłoszeń niech się udadzą przed wystawy moich sklepów przy ul. Floryańskiej l. 2 i Grodzkiej l. 25, gdzie dobor towarów i ich niskie ceny zachęcą wszystkich do zaopatrzenia się w potrzebne rzeczy. Towary znajdujące się e moich powyż podanych handlach, nie są tak zwane wysortowanemi (Partiewaareu), jakich się zbywają po sztucznie urządzonych wysprzedażach, moje są świeżo z fabryk sprowadzone. sprowadzone. Z powazaniem

HENRYK RECHT, Kraków, ul. Floryanska L. 2, filla: Grodzka L. 25.

"AMOR"

z nowej egipskiej bibułki, dotychczas jeszcze nie istniejącej, wyszły z fabryki

CH. L. SPITZA w Krakowie, ul. Krakowska 46

Baczność!!!

niklowe, stalowe, budziki, zegary ścienne i pendułowe, łań-ouszki, kulczyki, broszki, pierscionki i wyroby ze srebra chiń-skiego. Wszystkio towary i zegarki ze złota i srebra, opa-trzone są puncą o. k. Urzędu pobierczego. Dla P. T. wojsko-wych i W. pp. urzędników znaczny rabat.

Największy i najtańszy skład zegarków genewskich:

A. J. BRENNER === Stradom L. 6.

Na zadanie wysyła cenniki franko.

I. Wyplaty platnych zabezpieczeń i rent minici udział towarz. kontrasekur. II. Wyplaty za aakupione police minici udział toworz. kontrasokur. III. Dywidenda ubiezpieczonym wyplacona	-		-	四日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日日	K K.	hr K.	h.
Wypłaty za aakupione police mniej udział toworz. kontrasekur. Wypłaty za aakupione police mniej udział toworz. kontrasokur. Dywidenda ubiezpieczonym wyplacona . Ogólne wydatki zarzadu Odpisy i inne wydatki . Rezerwa na bieżące wypłaty szkód .	2,344.309 07	1 1 2	I	Przeniesienie funduszów z roku poprzedniego	23.339.103		
316	-	2,129.246	11	maiej udział towarz, kontrasekur.	1,440.566	95 21,898.536	536 05
0	285,436 45	256.638	======================================	Rezerwa na wypłatę nieuregulowanych szkód	_	9	Sta
	1	67.778	2/5	mniej udział towarz, kontrasekur.	30.000	1881.145	145 08
	1/2	859.708	E 6	Zebrane premie		15	
The state of the s	314.541 24			Przychód z lokacyi kanitałów	- 1	d	-
	-	264 749	40 V	Inne przychody	L. M. C.	252.684	684
mniej udziai towarz, kontrasekur,	1,372.650 28	28,113.177	11		I HARRY	94	100
VIII. Zysk	7	270.619	50		100000000000000000000000000000000000000	THE STATE OF THE PARTY OF THE P	1
A TO MAN THE REAL PROPERTY AND THE PROPERTY	No. of the last	27,042-318	46		1. The state of th	27.049.318	318 46
3	がり		10 To		を加い		
			No let	The state of the s	The state of the s	1	- Paris
Stan czynny.	Racl	hunek bilansu z		działu ubezpieczeń na życie.	The same	Stan	Stan bierny.
The second of the second secon	K. h.	K.	hall	大学 日日 日本	K	h K	+
	10C 07	17 985	45	Rozamno mairkur Iranifali	Ì		
2 Rozporządzalne należytości w instytucyach kred.	0100	O TIMO	4714	Fundusz na różnica buren		1,602.746	
3 Realnosei	THE PARTY NAMED IN	479,189	25	Rezerwa i przeniesienie premii	一个孩	180,161	161 10
Papier		DODOGO	# 10	Rezerwa na nieuregulowane szkody.		264.749	-
6 Waksle w nortfelu	State of the	5,893-653	18 6	Fundusz na dywidendę dla ubezpiecz.		70.816	
1	Britishing of	7.936.926	74 8	Salda bierne rachunków z towarz. kontrasekur.		23.178	200
7 Pozyczki na własne police.	Charles Call	3 074.719	- (	Rozni wietzyciele		285.361	
19, 2		3 114 341	98 10	Funduse omount of the design daily	1000	34,058	
	THE STATE OF THE STATE OF	65.541	88	Zvsk		83,363	202 20
11 Zalegiosci w agenturach i filiach		501.343	74			2/0.619	
13 Efek Kauoyjne		34,058	88				
1		004 101 10	14	The second secon			
The state of the s		24.124.902	- T	1		24,124.502	202
Washing to the world	4.						-
Makow, dnia 1 Stycznia 1905 r.			100	The state of the s	The second second	San	
DYREKCYA:			100	KOMISYAR	RACHINKOWA	O W A	
Zonon Stonecki. Ignacy Głażewski. Dr. Gustaw Romer.					K. Agopsowicz.	M. Se	M. Sędzimir.
Naozelnik działu ubezp, na życie:			iura rachu	nkowego:		100	-
rządowo autor, technik asekuracyjny,		4	Szyszkiewicz		-		